

Açıklamalar:

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ

TANIM:

Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsünün olanaklarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda bulundukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği site veya bu özelliklere sahip teknoparktır.

HUKUKİ DAYANAK:

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin kuruluşu, işleyişi, yönetim ve denetimi ve bunlarla ilgili kişi ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları 26.06.2001 tarih 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanununda belirlenmiştir.

KURULUŞ AMACI:

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin kuruluş amacı, üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği sağlanarak, ülke sanayiinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması maksadıyla

- Teknolojik bilgi üretmek,
- Üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirmek,
- Ürün kalitesini veya standardını yükseltmek,
- Tasarım kalitesini yükseltmek
- Verimliliği artırmak,
- Üretim maliyetlerini düşürmek,

- Teknolojik bilgiyi ticarileştirmek,
- Teknoloji yoğun üretim ve girişimciliği desteklemek,
- Küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak,
- Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun kararları da dikkate alınarak teknoloji yoğun alanlarda yatırım olanakları yaratmak,
- Araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratmak,
- Teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik alt yapıyı sağlamaktır.

KURULUŞU:

- Bölge ile ilgili başvurular **Kurucu Heyet** tarafından yapılır. Kurucu Heyet, Bölge kurmak amacıyla bir araya gelen, Bölgenin içinde veya bulunduğu ilde yer alan en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu AR-GE merkez veya enstitüsü temsilcileri ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalar ve borsalardan, yerel yönetimlerden, bankalar ve finansman kurumlarından, yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişilerinden, AR-GE ve teknoloji geliştirme ile ilgili vakıf ve derneklerden, ilgili kamu kuruluşlarından, ihracatçı birliklerinden katılmak isteyen kuruluş temsilcileri aralarında düzenlenecek bir protokolle oluşturulur.
- Başvuru **Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğüne** yapılır.
- Bölge başvurularını değerlendirilmek üzere **Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürünün başkanlığında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Bakanlık tarafından belirlenecek teknoloji konusunda faaliyet gösteren bir özel kuruluştan birer temsilcinin katılımı ile Değerlendirme Kurulu** kurulmuştur.
- Başvurular Değerlendirme Kurulu tarafından;

1. Seçilen yerin kalkınma planları, varsa üst ölçekli plan kararları ve diğer yer seçimi kriterleri açısından uygunluğu,
2. Yöredeki mevcut AR-GE, sanayi potansiyeli varlığının yeterliliği,
3. Bölge kuruluşunda işbirliği yapılan üniversite veya ileri teknoloji enstitüsü ya da kamu AR-GE merkez veya enstitüsün yeterliliği,
4. Kurulacak Bölgenin faaliyet göstereceği teknolojik alanların Kanun amacına uygunluğu,
5. Yöredeki üretim, pazar ve sektör beklentilerinin Bölge faaliyet dinamizmine olumlu etki yapacak düzeyde olup olmadığı,
6. Kurulacak Bölgede yeni ve ileri teknoloji üretilmesinin ve geliştirilmesinin mümkün olup olamayacağı,
7. Kurulacak Bölgenin ülke ve yörenin ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmesine olası katkıları,
8. İşbirliği yapılacak kurum ve kuruluşların kurulacak Bölge oluşumu ve başarısına yapacakları olası katkıları,
9. Bölgede yer alacak girişimcilerin gücünün ve işletme ölçeklerinin AR-GE ve yazılım faaliyetleri bakımından yeterliliği,
10. Bölge kurucularının finansal yapılarının ve alacakları finansal desteğin Bölge kuruluşu ve işletilmesinde yeterliliği,

bakımından değerlendirilir.

- Bölgeler, Değerlendirme Kurulunun uygun görüşü ve Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilir ve Resmi Gazetede yayımlanır.
- Bölgelerdeki plânlama sürecinde imar plânları ve değişiklikleri, parselasyon plânları ve değişiklikleri çıkacak yönetmeliğe uygun olarak Bölgenin **yönetici şirketince** hazırlanır ve Bakanlık tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Kesinleşen imar plânları ilgili kurumlara bilgi için gönderilir. Arazi kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler yönetici şirket tarafından verilir ve denetlenir. Arazi temini, plânlama ve projelendirme, alt yapı ve üst yapının inşası ile ilgili harcamalar yönetici şirkete aittir. Bölgelerde ihtiyaç duyulacak araziler 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre sağlanabilir. Bölge alanları içinde yer alan üniversite arazileri, bu üniversitelerin uygun görüp izin vermeleri durumunda, mülkiyeti ilgili üniversitede kalmak kaydıyla Bölgeyi kuracak yönetici şirkete

tahsis edilebilir. Bu durum kamu kurum ve kuruluşlarına ait araziler için de geçerlidir.

- Bölge olarak belirlenen araziler hiçbir şekilde başka amaçlarla kullanılamaz.

DESTEK ve MUAFİYETLER

- Bölgelerin kurulması için gerekli arazi temini, alt yapı ve idare binası inşası ile ilgili giderlerin yönetici şirketlerce karşılanamayan kısmı yardım amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere karşılanabilir.
- Yönetici şirket, kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.
- Atık su arıtma tesisi işleten Bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmaz.
- Bölgede yer alan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım ve AR-GE'ye dayalı üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları, faaliyete geçilmesinden itibaren beş yıl süre ile gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.
- Bakanlar Kurulu, seçilen, hedef alınan, belirli teknolojik alanlar ve ürünler için on yıla kadar süreyi uzatabilir.
- Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri, Bölgenin kuruluş tarihinden itibaren on yıl süre ile her türlü vergiden istisnadır.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince bu bölgelerde AR-GE faaliyetlerinde bulunan kişi, kurum veya kuruluşlara makbuz karşılığı sponsor olarak yapılan bağış ve yardımlar toplamı indirimde tâbi tutulur.
- Bölge içinde yer alan Teknoloji Geliştirme Merkezlerinde KOSGEB tarafından desteklenen girişimciler de Kanunun sağladığı muafiyetlerden yararlanırlar.

NOTLAR

Üniversite: Üniversitenin Mühendislik ve temel bilimler dallarında yapılanmasını gerek insan gücü ve teknik donanım olarak tamamlamış ve gerekse doktora öğrencisi seviyesinde yeterli araştırma elemanı olduğu Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olmalıdır.

Yönetici Şirket: Bölge kuruluş kararının Resmi Gazetede yayımlanmasından sonra Kurucu Heyeti oluşturan temsilcilerin ortaya koyacakları katılım paylarına göre,

Bölgenin yönetimi ve işletilmesinden sorumlu anonim şirket statüsünde yönetici şirket kurulur. Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu yönetici şirketin kurucuları arasında, Bölgenin içinde veya bulunduğu ilde yer alan en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu AR-GE merkez veya enstitüsü bulunması şartı aranır. Bu kurum ve kuruluşlar, şirketleri ve/veya vakıf işletmeleri ile de yönetici şirkete iştirak edebilirler.

Yönetici şirkete ayrıca;

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalar ve borsalar,
- Yerel yönetimler,
- Bankalar ve finansman kurumları,
- Yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişileri,
- AR-GE ve teknoloji geliştirme ile ilgili vakıf ve dernekler,
- İlgili kamu kuruluşları,
- İhracatçı Birlikleri

kurucu ya da sonradan ortak olarak iştirak edebilirler.

Denetim: Bölgenin denetimi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılır.